

STANOWISKO
XXXII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 19 czerwca 2018 r.
w sprawie
zmian podatku VAT dotyczących realizacji przedsięwzięć
w sferze odnawialnych źródeł energii (OZE)

Do zakresu działania gmin należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów, zgodnie z art.6 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym. Dlatego wiele gmin z obszarami wiejskimi włączyło się we wdrażanie, w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014 – 2020, projektów wykorzystujących odnawialne źródła energii. Ich celem jest wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej, realizując zadania związane z ochroną środowiska oraz zwiększeniem bezpieczeństwa energetycznego, zwłaszcza w skali lokalnej. W tym zakresie gmina, jako beneficjent programu, dokonuje zakupu urządzeń OZE, które instaluje na nieruchomościach publicznych lub mieszkańców gminy, użyczając te urządzenia na czas trwałości projektu. Realizując cele, leżące w ich kompetencjach ustawowych, gminy nie sprzedają usług podlegających opodatkowaniu w tym obszarze, a zatem nie czerpią korzyści z pozyskanych dotacji na wsparcie realizowanych inwestycji. Natomiast jak wynika z pisma Pawła Chorążego Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju DKF-IV.7517.142.2017.DK z 30 października 2017 r. „przekazane dotacje na budowę instalacji OZE mają bezpośredni wpływ na cenę świadczonych przez gminę usługi, w związku z tym powinny podlegać opodatkowaniu podatkiem VAT”. Potwierdza to również pismo PT1.054.21.2018.340 Ministerstwa Finansów, będące odpowiedzią na interpelację poselską posła Wojciecha Wilka w sprawie niekorzystnej dla obywateli interpretacji przepisów dotyczących podatku VAT od dotacji unijnych. Stanowisko to jest odmienne od ukształtowanego dotychczas przez okres kilkunastu lat wdrażania funduszy unijnych podejścia, zgodnie z którym w w/w przypadkach dotacja nie stanowiła podstawy opodatkowania. Należy stwierdzić, że wspomniana interpretacja Ministerstwa Finansów nie wynika ze zmiany przepisów prawa podatkowego. Oznacza to, że realizacja inwestycji, w których beneficjenci (jednostki samorządu terytorialnego) nabywają, a następnie przekazują i dofinansowują zakup i instalację urządzeń OZE na nieruchomościach mieszkańców gmin, muszą ponieść dodatkowe koszty w postaci podatku VAT od udzielonej ze środków UE dotacji. Te dodatkowe obciążenie musi być przerzucone na końcowych beneficjentów, czyli właścicieli nieruchomości, na których montuje się instalacje OZE.

W ocenie uczestników Zgromadzenia udzielone gminom dotacje na rozwój odnawialnych źródeł energii nie mają bezpośredniego wpływu na cenę dostaw instalacji i ich montaż,

a pokrywają jedynie koszty działalności w przedmiotowym zakresie i w związku z tym nie powinny podlegać opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Stanowisko zaprezentowane przez Ministerstwo Rozwoju (obecnie Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju) oraz Ministerstwo Finansów nie znajduje uzasadnienia faktycznego i prawnego, natomiast wywołuje konsternację mieszkańców wspólnot samorządowych, znacznie podnosi koszty, a w efekcie często prowadzi do rezygnacji gmin i właścicieli nieruchomości z zamiaru realizacji przedsięwzięcia. Zjawisko to na dużą skalę wystąpiło w Województwie Podlaskim. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości wskazuje, że określenie związku pomiędzy dotacją a świadczeniem usług, czy dostawą towaru ma istotne znaczenie dla opodatkowania. Powołując się na wyrok ETS w sprawie C-184/00 można wskazać, że dotacja wpływa na cenę świadczenia, nie przesądza natomiast o uznaniu jej za czynnik zwiększający podstawę opodatkowania. Orzecznictwo krajowe w powyższej sprawie jest niejednolite. Dyrektor Krajowej Administracji Podatkowej w wydanych ostatnio interpretacjach indywidualnych zajmował w tej kwestii różne, odmienne stanowiska.

Uczestnicy XXXII Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Wiejskich wnoszą, aby Minister Finansów wydał w sprawie dotacji dla OZE interpretację ogólną. Mając na uwadze żywotne interesy naszego kraju, zagrożenia niewykorzystania środków Regionalnych Programów Operacyjnych dedykowanych OZE oraz niewykonania zobowiązania Polski wobec pakietu klimatycznego – oczekujemy uznania za prawidłową, interpretację mówiącą, iż przyznana dotacja nie ma bezpośredniego związku z ceną wykonywanych przez gminy czynności, a zatem nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT.

Zgromadzenie wnosi także o zmianę stanowiska rządu w procedowanej aktualnie przez Parlament zmiany ustawy o OZE lub też przyszłej nowelizacji ustawy problematyki VAT dotyczącej prosumentów, którymi są także jednostki samorządu terytorialnego. Projekt rządowy tej ustawy wprowadza opodatkowanie podatkiem VAT energię elektryczną wprowadzaną do sieci oraz energię pobieraną z sieci przez prosumentów, właścicieli mikroinstalacji i małych instalacji. Przerzuca także na prosumentów, zamiast na operatorów sieci, koszty zainstalowania drogich inwertorów, oraz ryzyko przerw w dostawach energii elektrycznej.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP
/-/ Marek Olszewski